

Oamenii vor fi tentati sa cumpere produse de pe piata neagra, la preturi mai mici, în contextul cresterii preturilor (studiu)

Majoritatea românilor considera ca puterea de cumparare a scazut în 2022 si sunt pesimisti cu privire la evolutia nivelului de trai în 2023, potrivit unui studiu IRES, derulat la comanda Asociatiei pentru Combaterea Traficului Ilicit Viitorul (ACTIV).

Studiul privitor la fenomenele contrabandei si contrafacerii în România arata ca trei sferturi dintre interviuati cred ca, în contextul cresterii preturilor, oamenii vor fi tentati sa cumpere produse de pe piata neagra, la preturi mai mici.

Totodata, majoritatea românilor considera ca puterea de cumparare a scazut în 2022 si sunt pesimisti cu privire la evolutia nivelului de trai în 2023. Mai mult de jumătate dintre participantii la cercetare cred ca vor trai mai rau în acest an.

Întrebatii daca în contextul cresterii preturilor oamenii vor fi tentati sa cumpere produse de pe piata neagra vândute la preturi mai mici, 74% dintre participantii au raspuns afirmativ.

"Trei din zece respondenti recunosc deschis ca vor fi tentati sa cumpere produse de pe piata neagra. Acestia sunt mai degraba barbati, persoane tinere, cu nivel mai scazut de educatie", arata cercetarea.

Principalele produse pe care interviuati mentioneaza ca le vor cumpara de pe piata neagra sunt produse alimentare (57% dintre persoane le mentioneaza), îmbracaminte si încaltaminte (31%); alte produse, mentionate mai putin frecvent sunt cosmetice si produse de igiena (12%), electronice (11%), tigari (10%).

"Cresterea preturilor a fost pe tot parcursul anului 2022 principala îngrijorarea a românilor si toate datele noastre arata ca se mentine si în acest an, cel puțin deocamdata, la acelasi nivel. Cresterea preturilor a generat scaderea puterii de cumparare astfel ca aproape o treime dintre participantii la sondaj spun acum ca ar fi tentati sa cumpere produse de pe piata neagra, la un pret mai mic. Dar, în sine, cifra este îngrijoratoare, cu atât mai mult cu cât produsele alimentare sunt pe primul loc între categoriile de produse pe care respondentiile le indica pentru a face astfel de achizitii. Credem ca, în acest context, este important ca autoritatile, reprezentantii producatorilor, cei ai distribuitorilor si ai comerciantilor sa își uneasca eforturile pentru a informa oamenii cu privire la toate riscurile la care se expun atunci când cumpara produse de pe piata neagra", a explicat Antonio Amuza, cercetator sociolog, IRES.

Românii au indicat industria lemnului (85%), industria tutunului (81%), industria alcoolului (76%), îmbracaminte si încaltaminte (75%), industria alimentara (58%), industria farma (47%), industria auto (47%) si industria cosmetica (43%) ca fiind sectoarele economice în care se prefigureaza cele mai mari probleme legate de traficul ilicit de marfuri în anul 2023.

Conform cercetarii, Guvernul este vazut drept principalul responsabil pentru problemele legate de contrabanda, contrafacerea sau trafic ilicit în cazul industriei tutunului, a exploatarei lemnului, a industriei alimentare sau a celei auto. Producatorii, în schimb, sunt perceputi drept responsabili pentru aceste probleme în cazul industriei cosmetice, a industriei farma si în cazul comercializarii de îmbracaminte/încaltaminte. Pentru problemele legate de contrabanda, contrafacere sau trafic ilicit în domeniul serviciilor de curierat si al industriei alcoolului, consumatorii sunt perceputi drept principalii responsabili.

"La 6 ani de la lansarea ACTIV, am dorit sa refacem acest studiu, pentru a vedea cum a evoluat fenomenul

traficului ilicit de marfuri si cum este perceput de catre români în actualul context socio-economic. Acestia considera ca aceasta problema poate fi rezolvata numai prin reducerea coruptiei, colaborarea dintre statul român, industriile afectate si societatea civila, aspecte pe care le-am identificat si pentru care am militat si noi în campaniile si evenimentele derulate în acesti ani. Numai printr-o strânsa cooperare între societatea civila, industriile afectate si autoritatile abilitate, în conditiile unui cadru legislativ eficient, asigurat de institutii publice dotate corespunzator, putem face fata acestui fenomen, aflat într-o dinamica ascendenta, fapt demonstrat de capturile importante din ultimii ani", a declarat Daniel Maracineanu, presedintele Asociatiei ACTIV.

China, Turcia, Ucraina si Republica Moldova sunt identificate drept principalele surse pentru produsele contrafacute sau provenite din contrabanda. Razboiul din Ucraina este perceput ca un factor de crestere a traficului ilicit de marfuri pentru aproape jumatate dintre români.

Neadmiterea României în spatiul Schengen este decodificata ca un efect al intereselor politice si economice ale unor tari din UE (43%), a coruptiei (23%), dar si a inabilitatii autoritatilor publice din România (presedinte, guvern si parlament) în gestionarea acestui obiectiv strategic. Migratia ilegala cu 9% din raspunsuri si traficul ilicit de marfuri cu 2% sunt considerate de români teme care nu au influentat, de fapt, decizia Consiliului JAI.

"Paradoxal, întrebati care sunt solutiile autoritatilor române pentru cresterea sanselor tarii noastre de accesare în spatiul Schengen, respondentii au indicat: combaterea mai eficienta a traficului ilicit de marfuri, neînstrainarea resurselor tarii, intensificarea eforturilor diplomatice, controlul mai atent asupra companiilor straine din România, securizarea mai buna a frontierelor fata de imigrantii ilegali si, doar ca ultima optiune, blocarea prin veto a deciziilor Uniunii Europene.", arata studiul.

Pentru populatie, un comportament mai responsabil în afara tarii, colaborarea cu statul pentru combaterea migratiei ilegale, refuzul de a cumpara marfuri din traficul ilicit, dar si boicotarea anumitor companii straine ar fi principalele optiuni de suport pentru admiterea în spatiul Schengen.

Studiul a fost realizat, la nivel national pe un esantion de 1.044 de persoane si este reprezentativ pentru populatia adulta a României. Culegerea datelor s-a realizat telefonic (CATI), iar marja de eroare este de 3,03%.

Asociatia pentru Combaterea Traficului Ilicit "Viitorul"- ACTIV are drept scop promovarea, sprijinirea realizarea si coordonarea de activitati care sa contribuie la constientizarea publicului si a autoritatilor cu privire la efectele negative ale traficului ilicit de marfuri. ACTIV promoveaza urmatoarele valori: integritatea, responsabilitatea, respectul si cooperarea.

Înfiintat în 2009, Institutul Român pentru Evaluare si Strategie - IRES activeaza pe piata de cercetare din România si functioneaza ca un think tank independent, o parte dintre studiile si proiectele pe care le dezvolta fiind dedicate optimizarii politicilor publice în diferite domenii ale societatii românesti. IRES este membru al ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) si realizeaza activitatea la cele mai înalte standarde profesionale, respectând practicile internationale în acest domeniu.